

Druhé pracovné stretnutie k projektu Generation and Gender Programme

V dňoch 24.2.–26.2.2003 sa v Prahe uskutočnilo druhé pracovné stretnutie k projektu „Generation and Gender Programme (GGP)“.

Projekt je reakciou na súčasné zmeny v reprodukčnom a partnerskom správaní obyvateľstva vo vyspelých krajinách. Cieľom projektu je medzinárodná, komparatívna, multidisciplinárna a longitudinálna analýza reprodukčného správania a rodinných vzťahov v priemyselne vyspelých krajinách. Výsledky projektu budú využiteľné ako podklad pre populačnú, rodinnú a sociálnu politiku štátu. Základné okruhy otázok, na ktoré sa očakáva odpoveď sú spojené s poklesom plodnosti a možnosťou štátu podporovať rodiny. Koordinátorom projektu je Population Activities Unit OSN. Zámerom koordinátora je účasť všetkých európskych krajín, z mimoeurópskych krajín sa počíta s účasťou USA, Kanady a Japonska. Predpokladá sa, že zisťovanie bude mať podobu panelového zisťovania, ktoré sa zopakuje trikrát v priebehu 10 rokov na súbore 10 tisíc respondentov (rovnaký počet mužov a žien vo veku od 18 do 79 rokov). Uskutočniť sa má vo všetkých krajinách v období 2003 až 2005. GGP je pokračovaním dvoch zisťovaní FFS, ktoré sa uskutočnili v 90. rokoch. V porovnaní s FFS má však širšie zameranie. Okrem klasického zisťovania populačnej klímy (reprodukcia, rodina) je zameraný aj na starnutie obyvateľstva a problematiku rovnosti príležitostí.

Cieľom druhého pracovného stretnutia bolo zhodnotenie doterajšej činnosti a zladenie harmonogramu smerom do budúcnosti. Hodnotenie činnosti sa týkalo hlavne prípravy dotazníka a databázy. Na stretnutí sa zúčastnilo zhruba 70 reprezentantov z 27 krajín. Zhruba rovnakým dielom boli zastúpení zástupcovia štatistických úradov a výskumných alebo univerzitných pracovísk. Návrh dotazníka pre zisťovanie a návrh medzinárodnej databázy prezentovali odborníci z viacerých renomovaných demografických inštitúcií, ktorí sú členmi pracovných skupín existujúcich v rámci projektu.

Návrh dotazníka vypracovala 13-členná pracovná skupina zložená z pracovníkov významných demografických výskumných inštitúcií z Holandska, Belgicka, Talianska, Nemecka, Francúzska a Maďarska. Dotazník je pomerne rozsiahly. Je zameraný na reprodukčné a rodinné (partnerské) správanie, zdravotný stav, ekonomickú aktivitu, príjmovú situáciu, hodnotovú orientáciu, vzdelanie, starnutie obyvateľstva a rovnosť príležitostí. Spolu obsahuje 440 otázok. Respondent však neodpovedá na všetky otázky, nakoľko mnohé sú formulované alternatívne. Na druhej strane viaceré otázky sú rozsiahle a obsahujú niekoľko podotázok. Podľa navrhovateľov by dĺžka interview nemala v žiadnom prípade presiahnuť 60 minút.

Na návrhu databázy pracovala 15-členná pracovná skupina, v ktorej mali zastúpenie odborníci z Francúzska, Rakúska, Španielska, Nórska, Nemecka, Talianska, Belgicka a Kanady. Cieľom je vytvoriť databázu z výsledkov zisťovania, ktorá umožní uchovať údaje potrebné pre medzinárodné porovnanie.

V súčasnosti vznikajú tri nové pracovné skupiny, ktoré budú zamerané na spracovanie analýz, na realizáciu štatistického výberu a design a na využitie administratívnych záznamov (prepojenie zisťovania s registrom obyvateľstva).

Na záver stretnutia každá zúčastnená krajina informovala o svojej situácii. Koordinátora zaujímalo hlavne, či bol vytvorený národný výbor pre GGP, ako prebiehajú súčasné diskusie, ako sú zabezpečené finančné prostriedky na zisťovanie a predpokladaný časový harmonogram.

Diskusia počas pracovného stretnutia bola bohatá. Otázky a kritické pripomienky sa týkali hlavne rozsahu zisťovania (počet otázok a počet respondentov), vzťahu k iným zisťováním (organizovaných hlavne EUROSTAT-om) a finančného zabezpečenia.

Na základe pripomienok vznikne upravený návrh do konca marca 2003. Celá príprava bude prebiehať tak, aby nebol ohrozený začiatok zisťovania koncom roku 2003.